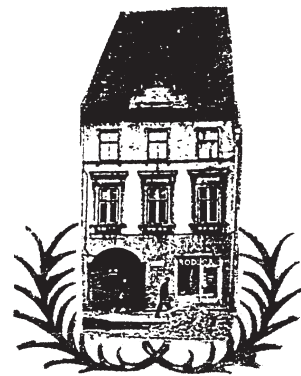

NAGYSZEBEN ÉS VIDÉKE

KÖZÉLETI KULTURÁLIS LAP

A nagyszebeni
Magyar Ház
újra a miénk!

Megjelenését támogatja a NAGYSZEBENI POLGÁRI MAGYAR MŰVELŐDÉSI EGYESÜLET
és a CORVIN KIADÓ
Alapítva 1902-ben, Nagyszebenben

XXII. évfolyam 94. szám

ISSN 2734 – 8717

ISSN-L 2734-8717

2021/3

Szoboravatás

Samuel von Brukenthal szobra a Nagy Piac téren.
Erdély kormányzója, az erdélyi szász nép meghatározó személyisége volt.

Deák Árpád nagyváradi szobrászművész készítette el Samuel von Brukenthalnak, Erdély egykori szász kormányzójának a háromméter magas bronzszobrát, amelyet szombaton avattak fel Nagyszeben központjában Klaus Iohannis államfő jelenlétében. Az impozáns talapzaton álló művet a Brukenthal-múzeum alapítója születésének 300. évfordulóján adták át. /Kronika/

Az avatás körüli kommentárokról felfigyelve amelyek a heves kritikáktól a lelkes dicséretekig végigpásztázták a helyi és a központi sajtót, mégis megjegyezzük, hogy a városkép igényelte ezt a szobrot, habár esztétikailag teljesen elüt a Nagy Piac tér másik oldalán elhelyezett Gheroghe Lazăr álló szobrától.

Samuel von Brukenthal politikus, művészetpártoló, a szász közösség szellemi vezetője, bűzgő katolikus, nemcsak Erdélyben, hanem a bécsi császári udvarban is népszerűségnek örvendett. A nagyszebeni szoboravatás kapcsán, alább a bécsi Mária Terézia piacon emelt szoborcsoportra is összpontosítunk, ahol az erdélyi kormányzót is megörökítették.

A bécsi Maria Theresien Platz közvetlenül a Ringstrasse-nál található, a Természettudományi Múzeum és a Művészettörténeti Múzeum közötti tájba ágyazva. Miután a bécsi Ringstrasse 1865-ben elkészült, ez a hely a Hofburg előtti kerttel együtt jött létre.

A Bécsi Mária Terézia Emlékmű egy hatalmas jelképes építmény a főváros központjában, a Habsburgok talán legfontosabb emlékműve. Kaspar von Zumbusch vezetésével 13 évig épült. 1888-ban a népszerű Sissi császárnő jelenlétében ünnepélyesen leleplezték a szoboregyüttest.

A több mint 19 m magas és kb. 44 tonna nehéz emlékmű Mária Terézia császárné 6 m magas bronz szobra uralja. Jobb kezével üdvözlí az embereket, bal kezében pedig a *Pragmatische Sanktion* dokumentumtekercsét és egy jogart tart. Többek között 4 táborkának lovas szobra veszi körül. A trónus alatti négyoldalú szabályos hasábfelület oldalain a császárnő által megbecsült államférfiak domborművei láthatók, köztük Samuel von Brukenthal. Az emlékmű a kulturális világörökség része. Mária Terézia 1740 és 1780 között kormányzott, megreformálta az iskolarendszert, fejlesztette a Monarchiát, gondoskodott

az állami ügyekről valamint 16 gyermekéről.

Samuel von Brukenthal az Osztrák Magyar Monarchiában, Mária Terézia császárnő alatt is jelentős politikai szerepet vállalt, így a császárnő kegyeibe férközhetett. Sőt, utóda, II. József császár uralkodása alatt még nagyobb hatalomban és elismerésben részesült, ezt II. József császár nagyszebeni látogatása is bizonyítja.

Klaus Iohannis Werner államelnök díszbeszéde a szoboravatáson, 2021 szeptember 11-én.

Mária Terézia császárnő szoborcsoportja Bécsben, a Hofburg Palota mellett.

Mária Terézia császárnő kormányzóinak szoborcsoportja az Osztrák Magyar Monarchia fénykorában: Friedrich Wilhelm von Haugwitz (áll), balról jobbra, Antal Grassalkovich (Magyarország kormányzója), **Samuel von Brukenthal (Erdély kormányzója)**, Paul Joseph von Rieger (tudós, alkotmányjogi szakértő), Joseph von Sonnenfels (közigazgatási reformer) és Karl Anton von Martini (alkotmányjogi egyetemi tanár) a Hofburgi Konzultációs teremben.

**Szöveg: Keresztes Kálmán,
Fénykép: Orbán Júlianna**

Szeged az Alföld fővárosa

Vincze Péter Antal, Budapest

A dél-alföldi város a Tisza és a Maros folyók találkozásánál, a tiszai ártérből kiemelkedő szigeteken létesült, feltöltve a szigetek közötti mélyedéseket, mocsarakat. Történelme során neve sokféle változatban előfordult: Sceged, Scegued, Scegved, Segad, Seged, Segedin, Segedium, Seghed, Sigid, Szüged, Szöged.

Egy régi nóta szerint:

„Szöged város jó helyön van,
Mert a Tisza közepin van”,

Az Alföld napfényes „fővárosát” az 1879-es hatalmas árvíz után szinte teljesen újjá kellett építeni. Az épületek nagy része elpusztult, és a mai Szeged nagyrészt az árvíz után épült: szebb, modernebb épületek váltották fel a régieket, de megőrizték a város mediterrán hangulatát. Budapest

A múlt század elején számos szecessziós épületet emeltek, látványosan ötvözve a természeti hatásokat a magyar népművészet sajátosságaival. A szecesszió nem csupán művészeti irányzat, hanem életstílus is. A szokatlan színek kombinációk, a hullámzó ívek és a növény mintás kerámiák művészi ötvözése, impozáns épületeket eredményezett.

Szegedi látkép a Tisza-híddal

Szeged város egyik fő szimbólumának, a Szegedi Dómnak a másik elnevezése a Fogadalmi templom. Az elnevezés onnan származik, hogy az 1879. évi nagy árvíz után, amely Szeged épületeinek legnagyobb részében, így a dómban is helyrehozhatatlan kárt tett, a város vezetői közösen fogadalmat tettek, hogy egy hatalmas, egyedi templomot építenek a régi helyére.

Dóm tér:

Szeged város egyik legismertebb jelképének számít. A jellegzetes, vörös téglás arkádok alatt végigsétálhatunk a város hírességeit ábrázoló szobrok és domborművek előtt, és itt rendezik évente a Szegedi Szabadtéri Játékokat is.

A téren található a különleges zenélő óra, amelyet egy helyi óramester készített a város számára. A zenélő óra a középkori egyetemek szimbóluma.

Naponta kétszer megjeleníti az iskolaévet záró ballagást. Ekkor az óralap előtt az egyetemi vezetők és a ballagó diákok alakjai járnak körbe.

A figurák modelljei neves magyar személyiségek, többek között Klebelsberg Kunó, Dugonics András, Mikes Kelemen, Petőfi Sándor és Vedres István voltak.

A jelenetet a „Ballag már a vén diák...” kezdetű diákének melódiája kíséri. Az óra emellett minden egész óraker a „Szeged híros város” nóta dallamát játssza szignálként.

Széchenyi tér:

Szeged legnagyobb tere a gyönyörű, folyamatosan megújuló Széchenyi tér. A parkban több érdekes szobor is található, többek között Vásárhelyi Pálé, akinek hatalmas szerepe volt a Tisza szabályozásában. A szobor alapjánál állították fel azt a márványtáblát, amely az 1970-es víz-állást mutatja.

Vásárhelyi Pált egy védgát tetején ábrázolja, amint parancsolóan mutatva a védelem dolgában intézkedik. A szobor aljában a vízvédelem eszközei, a mentőcsónak felszereléssel, kubikos ásóval és talicskával, lábánál csákánnyal, míg a szobor másik oldalán a vízvédelem és a családi boldogság szimbóluma, a gyermekét békésen szoptató anyja, a búzakéve, stb látható... írta a korabeli tudósító.

Az Áldáshozó és a Romboló Tisza szobor

Városháza:

A Széchenyi tér egyik oldalán áll a Városháza, egy gyönyörű, neobarokk stílusban épült épület. Az árvíz az eredeti épületben óriási károkat tett, jelenlegi formáját 1883-

ban szerezte. Közvetlen szomszédságában áll a Bérház, amit egy folyosó, a Sóhajok hídja köt össze a Városházával. A híd építésének legfőbb oka az volt, hogy mikor Ferenc József meglátogatta az újjáépült várost, nem szeretett volna túl távol lenni kíséretétől, akik a Bérházban kaptak szállást.

Klauzál tér:

Szeged egyik legnépszerűbb, nyüzsgő tere, a város híres cukrászdáinak terasza is itt található, valamint itt áll az épület, amelyről Kossuth Lajos annak idején utolsó beszédét mondta el Magyarországon.

Kárász utca:

Szeged legnagyobb sétáló utcája, a Széchenyi teret köti össze a Dugonics térrel, miközben keresztezi a Klauzál teret is. Igazi mediterrán hatású sétálóutca hangulatos, teraszos cukrászdákkal, kávézókkal, vidám köztéri szobrokkal.

Híres épületek

Reök-palota:

Gaudi a híres katalán építész stílusjegyeit hordozza. Káprázatos virágdíszekkel egyik legszebb szecessziós palota. A homlokzat stilizált növényi motívumai a lépcsőházban is folytatódnak. Igazi ékszerdoboz.

Az új zsinagóga:

Méretei is lenyűgözőek, a kupola magassága közel 50 méter. Fantasztikus látvány a világot szimbolizáló kupolabelső,

melyen a végtelent a fokozatosan elsötétülő kobaltkék üvegkupolán látható rengeteg csillag jelképezi. A 24 oszlop a nap 24 óráját idézi.

Ungár-Meyer palota:

Szeged központjának egyik meghatározó épülete, tornya a város fölé emelkedik.

Móra Ferenc Múzeum:

Több érdekes kiállítást is megtekinthetünk, az épület előtti park és szökőkút pedig igazán ideális hely a pihenésre. Most éppen egyiptomi kiállítás látható az épületben. A múzeum ismertetőjele nem csak a nagybetűs felirat a homlokzaton, de az is, hogy a felfevezető lépcső mellett két oldalon hatalmas rámpát is építettek. Ennek oka az volt, hogy az ide látogató Ferenc József szeretne volna kipróbálni, hogy új automobilja fel tud-e menni a bejáratához. Az erős emelkedő miatt azonban ez nem sikerült.

Szent István tér:

Fantasztikus panorámaélményben lesz részed, ha felkapaszkodsz a helyiek által csak „Öreg Hölgynek” becézett víztornyba. 1904-ben épült és ekkor ez volt a világ legmagasabb víztornya.

Szegedi papucs:

A város egyik jellegzetessége a szegedi papucs, amely a helyi népviselet elengedhetlen részének számít.

Nem csak a néptáncbemutatókon és a népviseleti kiállításokon találkozhatunk azonban vele, hanem a Dóm szentélyének mennyezeti mozaikján is, ahol Mária is szegedi papucsban és szegedi szűrben jelenik meg.

Dankó Pista:

Élettörténete igazi romantikus regény, mintha csak kedvenc írója, Jókai Mór vetette volna papírra.

(folytatás a 2. oldalról)

A népszerű muzsikus számos saját szerzeményével szórakoztatta a vendéglők, kocsmák közönségét, de társulatával még Oroszországba is eljutott.

Egy anekdota szerint a cári udvarban adott koncertnek akkora sikere volt, hogy az előadás végén Miklós herceg odament Dankóhoz, s elismerésként legszebb briliánsgyűrűjét a muzsikus ujjára húzta. Ezt látva, a többi vendég sem akart elmaradni a nagylelkűségben: sorra gratuláltak, s mindegyik ujjára ráhúztak egy-egy gyűrűt. Amikor mindkét keze megtelt, a nagybőgős fölsóhajtott: „Drága jó Istenem! Miért adtál nekünk csak tíz ujjat...???”

Pesten Herczeg Ferenc is búcsúztatta, s ötszáz cigány húrján sirt a nóta: „Eltörött a hegedűm...” Szegeden a múzeum előtt ravatalozták föl, Pósa és Tömörkény köszönt el tőle. Márványszobra a Stefánián látható.

A szegedi boszorkányok:

A város történelmének egyik szégyenfoltja a boszorkányper. 1728. július 23-án, a város ma Boszorkányszigetnek nevezett részén egyszerre 12 boszorkányt végeztek ki.

Ha rákeresel a világhálón Boszorkánysziget hajdani mártírjainak története helyett szexpartner oldal jelenik meg.

Ma is található szeretni való boszorkány Szegeden, csak úgy tapadt az ajkaimhoz.

Befejezés:

A Tisza és a Maros találkozásánál fek-

vő város gazdag történelmének, aktív kulturális életének és gasztronómiai hagyományainak köszönhetően egész évben, ám különösen nyáron vonzó turistacélpont. Itt a legmagasabb az országban a nap-sütéses órák száma.

Szeged rengeteg szépséggel és érdekességgel és igazi magyaros vendégszeretettel várja a látogatókat. A fentiekén kívül még számos látnivaló található a városban, az építészeti és természeti szépségekhez párosul a helyi lakosok kedvessége, segítőkészsége.

Én is ilyen ölelést küldök a városnak.

Michael von Brukenthal és második felesége, Kristina, Teleki grófnő stukkócimere (eredetileg polikróm) a belső udvar hátsó testének bejárata felett (1790);

Az 1786-1790 időben épített Michael Brukenthal házának címere a N. Balcescu utca 12.szám alatt érintetlenül vészelt át két évszázadnál többet. Nagyszeben városában egyik legjobban megőrzött állagú címer.

Tipikus ház nemesi családi rezidencia amelyet Michael Brukenthal emeltetett aki megválasztott „comes nationis” és Fogaras kerület biztosa volt. Pénzhiányban nem szenvedett, a kor legjobb mestereivel építtette fel palotáját. A négyszögletű udvarra boltíves kapun lehet bejutni. Az egy emeletes épületkomplexus utcai frontja látványos, minden oldalán az udvarra néző belső terasszal, 58 szobával rendelkezik (pincék nélkül).

Michael Brukenthal halála után, az utódok 1815-1820 között átformálták az utcai homlokzatot. A főutcáról a fedett lépcsőfeljáróhoz és a nyitott belső udvarra boltíves, vaskos kapun lehet bejutni. Hagyományos ablakai asztalosipari remekművek, részben állítható lécredőnyökkel, a körkörös terasz is kovácsoltvas remekmű.

A dekoráció egyszerű emeleti keretből, egyszerű frízből és profilozott párkányból áll. A tető két vízben, a homlokzattal párhuzamos, jelenleg tetőablakos. Az 1950-es években padlását manzárdolták.

A lépcsőház 3 rámpás. A ház másik homlokzata, szintén barokkos elemekkel a Xenopol utcára nyílik a 7. szám alatt.

Az épület hátsó emeleti három szobája gazdag figuratív mennyezeti stukkóval, valamint eredeti asztalosmunkával (1790) rendelkezik.

Brukenthal és leszármazottainak halála után a ház a Brukenthal Alapítvány tulajdonába került, ahonnan az első világháború után a Vogelsang család vásárolta meg. Gustav Vogelsang (1846-1925) és felesége Marie Vogelsang (1851-1929) tulajdonában volt az első kötő- és szövőüzem Nagyszebenben „M. Vogelsang” néven, 1876-ban nyitotta meg kapuit, és a ház földszintjén, a bejárat jobb oldalán,

1890 óta nyitották meg a gyár bemutató üzletét, amely ezen a helyen a privatizációig működött.

A két világháború közötti időszakban ez a ház volt az úgynevezett „House of Vogelsang”, az emeleti hátsó épülettestben levő bálterme tette nevezetessé. A plafon most is értékes stukkaturra díszítést mutat. A háború alatt a Német Tisztek Klubja és egy mozi működött itt.

Napjainkban az épület frontját üzletek bírják, az udvar magencégek és lakások keveréke, a hajdani fényességét csak a megmaradt címer mutatja.

Ráduly János, Keresztes Kálmán

VOGELSANG-HÁZ

A katapult

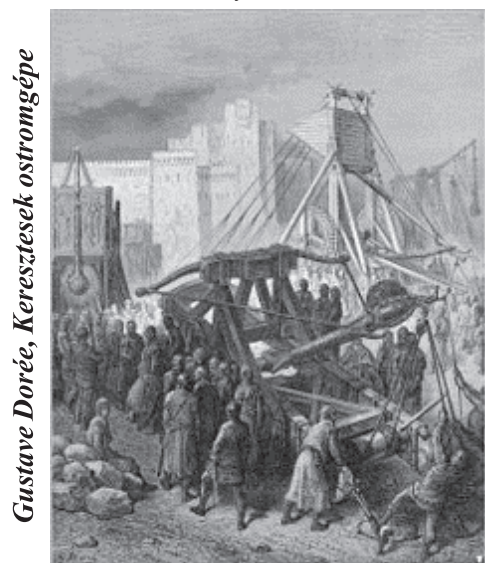

A hajtógép avagy katapult mechanikus szerkezet, állványra helyezett hideglőfegyverfajta. A lőpor feltalálása előtt az ókor és a középkor meghatározó ostromgépe illetve tábori tüzésége volt. A hajtógépek a mechanikus energia tárolására és felszabadítására alkalmas szerkezetek, az egyszerű emberi erővel működtetett lövedékvetőkhöz képest nehezebb lövedékeket, nagyobb távolságra képesek eljuttatni.

A hajtógépek legbonyolultabb változatai a trebusék voltak, melyek Szaladin egyiptomi szultán hadseregében óriási szerepet játszottak és a hajtógépek használatának csúcspontját jelentették a

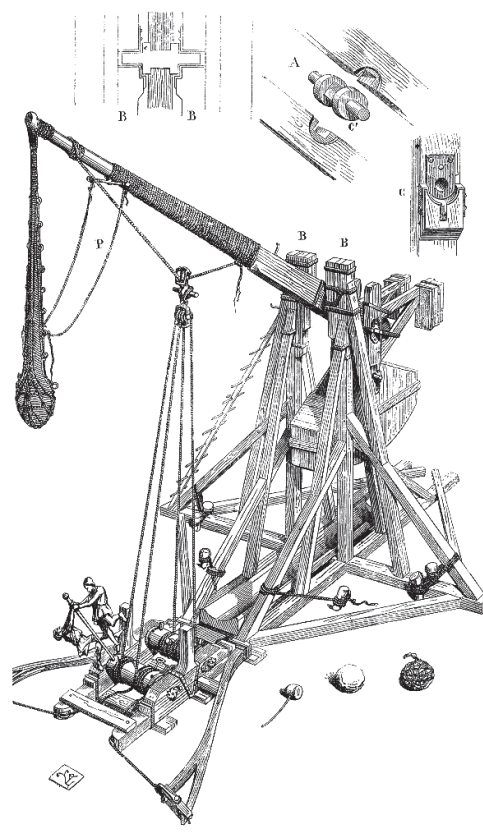
szultán Szentföld elleni sikeres hadjáratai, nem sokkal később ugyanis az oszmán haderőben megjelentek az ágyúk, amik aztán az egész világon elterjedtek.

Európában az első katapultokat az ókori görögök alkalmazták a Kr. e. 400-300-as években. Arisztotelész (Kr. e. 384 - Kr. e. 322.) az ilyen találmányokról még mint viszonylag újjakról ír a Politika c. művében. Archimédész sok ilyen mechanikus szer-

Gustave Doré, Keresztesek ostromgépe

kezetet készített Szürakuszai Kr. e. 211 római ostromnál.

A római seregek Szürakusza ostromától kezdve kezdtek el ostromgépeket használni a Makedónia, Spárta és Aetolia elleni háborúkban. A rómaiak különböző méretű és fajtájú gépeket alkalmaztak a csatatereteken vívott harcok alatt és az ostromoknál. /wiki/

A középkori hajtógép körülbelül két lövés leadására volt képes óránként, legalább egy húszas nagyságrendű kiszolgáló személyzet segítségével.

Varró Júlia, VIII. osztályos tanuló, „O.Goga” Főgimnázium, Nagyszeben.

2021 forró nyara Nagyszebenben

Hungaricum Napok, Nagyszeben – 2021

Tizenkettedik alkalommal szervezi meg Nagyszebenben a hungarikumokat bemutató fesztivált a HÍD Egyesület 2021. június 27 és július 4. között. A Nagyszebeni HUNGARIKUM Napok–hagyományörző és gasztrókulturális fesztivált, az ASTRA Múzeum Skanzenben szervezik meg 2009-től minden évben, időjárástól függetlenül. Természetesen a hangsúly megmarad és a hagyományokra, autentikus magyar képviseletre és a gasztronómiára fókuszál. Az előző években meghonosított, kedvelt és ismert műsorszámok igyekezünk, hogy ne hiányozzanak./Szeben.ro/

Fotó: Joó László

Színház fesztivál, FITS 2021

2021. AUGUSZTUS 31.

A Nagyszebeni Nemzetközi Színházi Fesztivált kivételes egészségügyi biztonsági körülmények között rendezték meg. Nincs COVID-pozitív teszt, mintegy 6000 digitális tanúsítványt szkenelnek. 2021. augusztus 20. és 29. között rendezik meg Nagyszebenben a 28. Nemzetközi Színházi Fesztivált. A romániai elnökség fővédnöksége alatt, a nagyszebeni városháza és a nagyszebeni helyi tanács támogatásával szervezett FITS fogja össze a nagy művészek a világ színpadán, így a nyilvánosság számára ad lehetőséget, hogy élvezze néhány, a világ legértékesebb nemzetközileg elismert előadásait, és jutalmazza a rangos kitüntetésekkel. A FITS 2021-es kiadása, amelynek témája szuggesztív – "Együtt építjük a reményt/Building hope together" – hármas dimenzióval rendelkezik, fizikai, hibrid és online.

A fesztivál utolsó napja hagyományos tűzijátékkal zárult.

Fotó: Szerkesztőség

Red Bull Romaniacs, 2021. Esőt, izgalmat és felejthetetlen pillanatok tömkelegét hozta idén is a Red Bull Romaniacs, amely **Manuel Lettenbichler** sikerével zárult, aki minden idők legfiatalabb győztese lett. A sors pikantériája, hogy a 21 éves német endurós édesapja (Andreas) éppen 10 évvel ezelőtt tudta megnyerni ezt a versenyt, így bátran kijelenthetjük: az ifjú Lettenbichler

Fotó: Fazekas András nagyszebeni testnevelő tanár, versenyszervező, országos hódeszskabajnok, sokoldalú sportoló személyes gyűjteményéből

most már ténylegesen apja nyomdokaiba lépett. A csúszós, saras terep egyáltalán nem kímélte a versenyzőket, így a hétszeres győztes Graham Jarvis sem tudott boldogulni. A britnek ráadásul egy esés után a GPS-szel is meggyűlt a baja: a navigáció nélkül maradó Jarvisnak meg kellett várnia más versenytársakat, hogy követni tudja őket.

Kerékpártúra 2021

A nagyszebeni kerékpártúrán először vesznek részt látássérültek az egyik kapcsolódó versenyen. „A Nagyszebeni Kerékpártúrát az általa teremtett hangulatról ismerik el - mind a profi szakaszban, mind az út szélén, a nézők között. Ugyanazon család tagjai vagyunk, a kerékpár szerelmesei, és örömmel üdvözljük a kerékpárosok speciális kategóriáit, akik a pedál minden egyes megnyomásával bebizonyítják nekünk, hogy a határok csak az elménkben vannak. A szponzor versenyen részt vevő látássérültek kívül idén június 20-án a Touron látjuk vendégül a Novo Nordisk **cukorbeteg** sportolóit, egy professzionális csapatot, amelynek küldetése a cukorbetegségben szenvedők inspirálása, oktatása és megerősítése”. **Cosmin Costea**, a Szebeni Kerékpáros Túra technikai igazgatója.

A **Románia 2021** turnéra augusztus 31. és szeptember 5. között kerül sor, és Temesváron kezdődik. Délkelet-Európa egyik legrangosabb országúti kerékpáros versenye és az ország legfontosabb nemzetközi kerékpáros eseménye idén több mint 800 km-es útvonalon kerül megrendezésre. A verseny 54. kiadása mintegy 120 kerékpáros felállítását célozza meg a rajtnál. Új útvonal a Tour of Románia számára, amely kiemeli Románia történelmi emlékeit

Stadionépítés. 2022 szeptembere meghozza Nagyszeben első és legnagyobb stadionját az Erlenpark mellett, a Sportsarnok szomszédságában. Kívánjuk, hogy létezzen első ligás focicsapata a városnak, amely az új stadionban látványos meccseket mutasson.

Az 1927-ban épített Hermannstadt aréna a Sub Arini Parkban /Erlenpark/ a felismerhetetlenségig felújul. Stadionja 12 363 férőhelyes lesz, ebből 302 VIP-es. Az arénában lesz egy atlétikai csarnok is, amely a jelenlegi 2-es lelátó alatt lesz. Az ökölvívó terem a földszinten lesz, ahol a vendéglátóhelyek is helyet kapnak. A játéktér 105 méter hosszú és 68 széles lesz, ugyanaz, mint a Camp Nouban. A gyeptermeget természetesen megerősítették, fűtéssel jegesedés ellen, vízelvezetéssel és öntözőrendszerrel.

RMDSZ gyűlés Medgyesen, 2021, Bendek Zakariás parlamenti képviselő, Korodi Attila fejlesztési miniszter, Orosz Csaba Szeben megyei elnöke alatt.

Fotó: Keresztes Kálmán

50 milliárd lejt különít el a fejlesztési minisztérium a helyi úthálózat, víz-, szennyvíz- és gázhálózat kiépítésére és korszerűsítésére jelentette be Cseke Attila fejlesztési miniszter.

Az 50 milliárd lejes keretből útjavításra, víz- és szennyvízhálózat kiépítésére és korszerűsítésére, víztisztító-állomásokra, illetve a gázhálózat kiépítésére pályázhatnak az önkormányzatok. A finanszírozási program 6 évre szól.

Facebook, RMDSZ

Oltárkép felújítás Oltszakadát

Augusztus közepén befejeződött az Oltszakadati Evangélikus-Lutheránus templom oltárképének felújítása. Már évekkel ezelőtt megszületett az elhatározás, hogy az oltárt felújítjuk, de a megfelelő szakember megkeresése időbe telt. Idén Ioan Muntean a szebeni Brukenthal Múzeum restaurátora elvégezte az oltárkép felújítását. Köszönet Magyarország Konzulátusának és a Külügyminisztériumnak a nagylelkű támogatásért, valamint Nánási Erzsébet oltszakadati egyháztag nagyvonalú pénzadományáért.

Az oltár felújításának folyamata a fa szerkezet felújításával folytatódik a jövőben egy nagyobb projekt keretén belül.

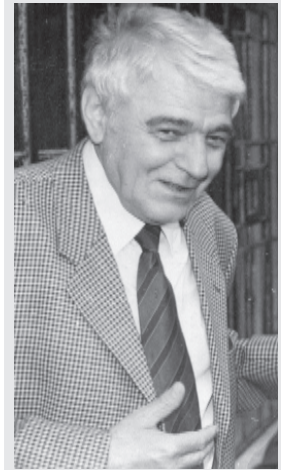
Soli Deo Gloria!

*Horváth Csaba, lelkész
(Oltszakadát)*

Konfirmándusok Oltszakadát. 2021.

Megemlékezés

*Nicolae Nan
(1935-2021)*

haláláról a Hermannstädter Zeitung 2716/2. újság számolt be. Megemlíti, hogy 1989-ig Nagyszeben Megyei Tanácsban dolgozott. Ez így nem igaz, mivel leváltották a

Megyei Tanács elnökségéről, mert unokahúga „kapitalista külföldi országokba” kivándorolt – hajól emlékszem, Amerika volt –, és a századforduló idején csak a Megyei Tanács gazdasági osztályának vezetője volt. Ebben a funkcióban a századforduló után át tudta venni a kerület és a város gazdálkodását, különösen azért, mert ő, mint akkoriban csak néhány menedzser, rendelkezett a szükséges szakértelemmel.

Az 1989 végén alapított Romániai Németek Demokratikus Fóruma sokat köszönhet neki, mivel jelentős szerepet játszott a mai Fórumház Épületének felavatásán. 1990 februárjában a Szombatfalvi Török Ferenc által képviselt Magyar Egyesülettel (RMDSZ) együtt kérték a Nagy Piac sarkán levő Ház első emeletét, amelyet a Kommunista Ifjúsági Szövetség /UTC/ a századforduló előtt használt, a Fórum és az RMDSZ számára, így 6/10 arányban jutott a Fórumnak és 4/10 arányban az RMDSZ számára.

Az tény volt, hogy az erdélyi nemzeti kisebbségek iránti szimpátiahullám nem volt tartós közvetlenül az újraegyesítés után, nem sokkal 1990 után. A helyiségek 1990-es kiosztása előfeltétele volt annak a ténynek, hogy a házat később két eljárással vette birtokba a Fórum. És ez volt a feltétele a finanszírozásnak is, a ház felújítási munkálatai Németországi Szövetségi Köztársasági alapokból folyt az 1997-1999 években.

Nicolae Nan döntő szerepet játszott a Dr. Carl Wolff...regothon építési projektben is. A Nagyszebeni evangélikus protestáns plébánia a Pedagogilor utca, Hopfengasse/Hameiului utca sarkán, mintegy 3500 négyzetméteres telket kapott, az egykori árvaház és néhány kisebb épülettel rajta. E terület mellett tőle nyugatra létezett egy állami tulajdonú mintegy 4700 négyzetméterterület és Nicolae Nan támogatásával hozzá lehetett adni az Idősek Otthonának alapterületéhez. A mai napig van egy záradék, hogy a telket addig lehet használni, amíg az épületek az öregek otthonában szolgálja. 2005-ben Kórház épült ezen az ingatlanon.

Eztszerettem volna hozzátenni Nicolae Nan, egy igazi nagyszebeni személyiség emlékéhez, közösségünk szemszögéből nézve.

*Dr. Hermann FABINI, műépítész
Hermannstädter Zeitung, 2021*

Szent-Györgyi Albert

„Olyan lesz a jövő, mint amilyen a ma iskolája”

Szent-Györgyi Albert Budpesten született 1893. szeptember 16-án. Tanulmányait a Lónyai utcai református gimnáziumban végezte, majd a budapesti tudományegyetemen folytatta, ahol 1917-ben orvosi oklevelet szerzett. Az első világháborúban medikusként vett részt, de megsebesült, és hamarosan leszerelték. Ezután külföldön: Pozsonyban, Prágában, Berlinben, Leidenben, Groningenben folytatott tanulmányokat, a biológia, az élettan, a gyógyszer-tan, a bakteriológia, majd a fizikai-kémia terén. Ezt követően Cambridge-ben, F.G. Hopkins biokémiai tanszékén megszerezte második doktorátusát, ezúttal kémiából, majd E.C. Kendall támogatásával egy évig az Egyesült Államokban dolgozott.

Klebensberg kultuszminiszter hívására hazajött, és 1931-től 1945-ig a szegedi tudományegyetem orvosi vegyészeti intézetének professzora, 1945 és 1947 között a budapesti tudományegyetem orvos karának biokémia professzora volt. 1947 végén elhagyta az országot, és a Boston melletti Woods-Hole-ban telepedett le, ahol 1947 és 1962 között az Egyesült Államok Izomkutató Tudományos Intézete tengerbiológiai laboratóriumának igazgatója, 1962 és 1971 között a Dartmouth-i Egyetem professzora volt. Kapcsolatait Magyarországgal mindig fenntartotta, az 1960-as évektől rendszeresen hazalátogatott. 1986. október 22-én halt meg Woods Hall-ban.

Az 1920-as évek végén Szent-Györgyi ismeretlen anyagot talált a mellékvesében. Megállapította összetételét (C₆H₈O₆), és hexuronsavnak nevezte el (1928). Hazatérve, Szegeden olyan növényi forrást keresett, melyből nagyobb mennyiségben lehet kivonni hexuronsavat. Erre a célra a szegedi paradicsompaprika kiválóan megfelelt: 10 liter présnedvből 6,5 gramm hexuronsavat állítottak elő. 1932-ben Szent-Györgyi – és tőle függetlenül J. Tillmans – a hexuronsavat azonosította a C-vitaminnal. Javaslatára a hexuronsavat a skorbut elleni hatásra

utalva aszkorbinsavnak nevezték el. Szegeden a paprikából kiinduló C-vitamin gyártás módszerét is kidolgozták.

Az 1937-es élettani-orvosi Nobel-díjat Szent-Györgyi Albert nyerte el „a biológiai égfolyamatok, különösképpen a C-vitamin és a fumársavkatalízis szerepének terén tett felfedezéseier”.
Már Szegeden kezdett foglalkozni az izom működésével, és sikeresen vizsgálta az izom fehérjéinek szerepét az izomösszehúzódsban (1940-42). A szubmolekuláris vizsgálatok után érdeklődése később a rosszindulatú dagantok felé fordult. Két évtizeden át foglalkozott a sejtszintű szabályozás jelenségeivel.

A Magyar Tudományos Akadémia levelező (1935), rendes (1938), majd 1945. május 30-án tiszteleti tagjának választotta. 1987-ben a Szegedi Orvostudományi Egyetem felvette nevét. /wiki/

*Gáspár Anita, Ráduly Blanka, Bartalis Doménik, VII. osztályos tanulók,
„O. Goga” Főgimnázium, Nagyszeben*

Istentiszteletek és szentmisék rendje magyar nyelven Nagyszebenben és vidékén

Nagyszeben – református templom
minden vasárnap, 10 óra

Nagyszeben – római katolikus templomok
Szentháromság-templom minden vasárnap, 11,15 óra, Nagypiac tér
Szent Ferenc-templom (ferences rendi templom): minden vasárnap, 9 óra, Șelarilor utca
Teréziánium-templom (Mária látogatása Erzsébetnél) – minden vasárnap, 10 óra, Gladiolelor utca
Szent Erzsébet-templom (Árpád-házi Szent Erzsébet-kápolna) minden vasárnap, 11,30 óra, Lázaret negyed

Vízakna – református templom minden vasárnap, 10 óra
római katolikus templom minden vasárnap, 8,30 óra

A 44 éves Szent-Györgyi Albert a jégen. „Színházi élet” fényképe, Budapest, december 1937

Bürkös – református templom
minden második vasárnap, 10 óra

Szentágota – református templom minden vasárnap, 10 óra
római katolikus templom minden vasárnap, 10 óra

Oltszakadát – magyar evangélikus templom – minden vasárnap, 10 óra

Kiskapus – magyar evangélikus templom minden vasárnap, 10 óra
római katolikus templom – minden vasárnap, 10 óra

Bólya – római katolikus templom minden második vasárnap, 9 óra

Oláhújfalva – református templom minden második vasárnap, 10 óra

Mihályfalva – református templom minden vasárnap, 10 óra

A katolikus templomokban hétköznap is tartanak miséket.

Michaelis ház a Hegy utcában

Az 1900-as évek elején épített Michaelis villa és környéke két érdekes szoborral ékeskedik. Mindkét szobor nőalak, az utcai egy körkörös medence közepén álló bástya utánzaton ülő nőt ábrázol, karján egy kisfiúval, kinyújtott kezéből vizsugár esik szökőkútaként a medencébe, a másik az épület falában képezett benyilóban levő, jobb kezében tükröt tartó kecses nőalak. „Mindkettő ruházata a XIX.-ik század első felére jellemző. Valójában a napóleoni korszak kedvenc stílusa: neoklasszikus (magyarul: klasszicista művészet). Ruházatban „empire”. Mindkét szobor ugyanaz az irányzat.” /Kothai Judith, művész.

A Dr. Ioan Ratiu utca sarkán díszelgő épület valószínűleg a Michaelis családhoz tartozott valamikor, innen kaphatta a ház is a nevét, amelynek történetét azonban kevés helyi lakos ismeri. Az épület és az előtte levő kis parkban díszelgő szökőkút Nagyszeben egyik esztétikai oázisa. Az említett épület terasza alatt megjelenő német nyelvű, valószínűleg egy Goethe idézet már alig látható. A két esztétikai egységet képező szoborról egyelőre nem áll rendelkezésünkre történelmi adat, a nagyszebeni származású Michaelis névre azonban bőven akad ismeretanyag.

Michaelis Johann, az azonos nevű sebész fia, 1813. november 9-én született Nagyszebenben ágostai hitvallású Alzen /Alcina/ protestáns lelkészként tevékenykedett Erdélyben. A helyi protestáns gimnázium elvégzése után a bécsi protestáns teológiai főiskolán végezte tanulmányait. Hazatérve innen szülővárosába, az ambiciózus fiatal ember és férfi, akikben mély elme, szelídség és ellentmondó

Az 1905-ben emelt szökőkút

törekvések, valamint a csendes munkára való hajlam egyesültek, erejét a népnevelő tanári feladatainak hűséges teljesítésére szentelte, lelkesítő tevékenysége is jelentős.

Visszatérte után szülővárosában 1835-ben felekezethez nem kötött felsőbb leányiskolát alapított, amelyhez 1845-ben bennlakással és élelmezéssel egybekötött intézetet csatolt. Mind a két intézet megszűnt 1849-ben, amikor vezetőjük Romániába menekült. 1838-tól a nagyszebeni ágostai evangélikus gimnázium tanára is volt és 1853-ban az ottani leányiskola igazgatója lett. Nagyszeben zenei életében is fontos szerepet játszott, különösen az 1838-ban keletkezett zeneegylet föléléstése körül. 1849-től kezdve prédikátorként is működött. 1861. április 8-ától lelkész lett Alcinán. Meghalt 1877. június 27-én.

Szöveg és fénykép: Keresztes Kálmán

Könyvbemutató

Torpai Imre a Szeben megyei Bolyában született 1950-ben, elemi iskoláit szülőfalujában kezdte és Nagyszebenben folytatta, majd állategészségügyi diplomát szerzett Marosvásárhelyen. Szakmáját Lúdvégen majd Besztercén gyakorolta, amíg 1984-ben családjával együtt kivándorolt Németországba. 37 év távollét alatt sem szűnt meg szülőfaluja iránti szeretete: Németországból segélyszállományokat szervezett, népszerűsítette a bolyai magyar közösséget. Mindezt leírja első könyvében, a *Bolya monográfiája* címűben.

A 2021-ben megjelenő gazdagon illusztrált második könyve, *Bolya világa*, hitelesen bemutatja a falu múltját, hagyományait, kitér Bolyai Farkas és Bolyai János életútjára, utalva arra, hogy a két zseniális matematikus életében, Marosvásárhely mellett Bolya és Nagyszeben, fontos szerepet játszott. Szobrot állítottatott a falu dicső szülöttjének, Bolyai Farkasnak, felújította a falu régi magyar iskoláját és környékét.

A könyv gazdag képanyaga, amely a románság, magyarság és szászság békés együttéléséről is tanuskodik, a falu hagyományait megőrző és átmentő néhai virágzó magyar iskolaélet, a büszke bolyai kastély tündöklése és bukása,

Bolyai kastély, 1985

a bolyai római katolikus templom története, a helyi ünnepek és események felelevenítése mellett a bolyai magyarság apadásának hiteles szemtanúja.

Könyvbemutató: 2021 augusztus 10. - 10 óra, ASTRA könyvtár /1/, Nagyszeben, 2021 augusztus 11. - 10 óra, ASTRA könyvtár /2/, Nagyszeben,

2021 augusztus 13. - 10 óra, Régi /felújított/ magyar iskola, Bolya

Antal Loránd

Torpai Imre és felesége, Kati, a bolyai könyvbemutatón

A nagyszebeni Alsóváros rejtett és elfelejtett szépségei

Védett emlékmű, SB-II-m-B-12072 besorolással, 17. századi ház a Kovács utcában /str. Faurului/, amint azt a román, magyar és német feliratú tábla is hirdeti.

Földszintből és emeletből álló épület. A profilozott derékrész elválasztja a homlokzat bal oldalának szintjeitől. Hat ablakából négy téglalap alakú, vakolatkeretekkel. Kiálló ereszt, tető két vízben, két téglalap alakú magas tetőablak háromszög pediment. A bal kapuoszlopot nagyméretű terméskő támasztja meg. Látványos a kapun képezett lesőablak.

A kapubejárat boltíves, csuklyás emberi fejjel díszített, két szárnyú íves főkapujára kiskaput szereltek. Az egész épület állaga gondozatlan, az emberi fejdísz köré telefondrótokat tekertek.

Egészen az első világháborúig itt működött a “Radu & Soldat” Hentesüzlet, azután 1924-ben megnyílt a Bortársaság „Izvorul” /Forrás/ étterme.

Szerkesztőség

XIX. ZSELYKI FALUNAP

„Nem tudhatom, hogy másnak e tájk mit jelent, / nekem szülőházam itt e lángoktól ölelt / kis ország, messzeringó gyerekkorom világa. / Belőle nőttem én, mint fatörzsből gyöngé ága / s remélem, testem is majd e földbe süpped el. / Itthon vagyok.”

(Radnóti Miklós)

1944 ben írja Radnóti e sorokat és bennük megfogalmazza az emberi létezésben az erkölcsi tartás, kötelesség és áldozatvállalás legnagyobb értékét: a hazatalálás vágyát. Ezért a falunapok mottója is ez lehetne: **HAZATALÁLÁS**. Az ősi szülőföld eleven húsából táplálkozó mélyre hatoló gyökerek, a bölcső öröme és reménysége, a sorsunk előtt tornyosuló életfa, amely összekapcsolja az eget, a földet az ősök mélyen szunnyadó emlékével, Szilágyi Domokos hétmérföldes csizma-hite, József Attila rakpartja, Tamási Hargitája, Dsida Psalmus Hungaricus, Kányádi fekete piros tánca, mind-mind azt üzenik: „Itthon vagyok!” Itthon vagyunk az erőszakkal meghúzott harárok ellenére magyar véreinkkel, barátainkkal, itthon vagyunk azokkal a testvéreinkkel, akiket a sors szele a világ másik szélére sodort.

110. esztendővel ezelőtt vehette át a zselyki egyházközség az Amerikába kivándorolt zselykiek adományából elkészített úrvacsorai készletet és először augusztus havában, Újkenyér ünnepén került sor a kegyszerek felavatására, amikor is a közösség, az élő kommunió megvalósult Krisztus szent testében és vérében. Azóta is Ő az egyedüli megtartó erő. Nem vehetik el tőlünk, csak akkor, ha mi hagyjuk vagy lemondunk róla!

Ez a kis egyháztörténeti tény azt üzeni, hogy a házuktól, családjuktól, szülőfalujuktól elszakadtak, még az otthonra gondoltak, még talán az otthonról álmodtak, az otthoni ízekről, illatokról, a sejtekbe ivódott tájról, a félbemaradt ölelésekről, a lassan emlékeké mosódó mosolyokról, az idő barázdáival egyre gyarapodó arcokról.

Viszont az acélgyárakban görnyedő amerikai gyűjtése és adománya azt is üzeni, hogy az otthon utáni vágyat nem törte meg

aglobalizáció mindent felörlő gépezete, egy nemzeti és kulturális öntudatot feladni kívánó politikailag korrekt rendszer, egy minden józanságot és keresztyén identitást megtörni akaró felszínés, kétszínű vagy sokszínű, megjátszott, mesterséges érzelmeket nyújtó társadalom.

Itthon vagyunk és ez a mi otthonunk! Talán, parafrázálva József Attila egyik versét elmondhatjuk, hogy „kettős teher és kettős kincs, hogy szeretni kell...”

A szülőföld és a haza szeretete nem fehér lapokon megfogalmazott elmélet, hanem fáradtságos munka.

A szülőföld és a haza szeretete nem olcsó, érzélgős populizmus vagy propaganda, hanem felelősségteljes cselekedetek hosszú láncolata.

A szülőföld és a haza szeretete nem könnyen megalkuvó, 30 ezüstért megvásárolható érdekeltvőség, hanem őszinte és önzetlen szolgálat.

A szülőföld és a haza szeretete nem teher vagy átok, hanem Istentől jövő áldás.

Nemzeti imánk nem a megfeneklett eszmék istenéhez szól, nem egy általunk megtervezett és bennünket kiszolgáló virtuális istenséghez, nem a gazdaságpolitika örökké éhes istenéhez, hanem az élő Istenhez: **„Isten áld meg a magyart!”** Mert hazája és otthona csak annak lehet, aki megdolgozik és áldozatot hoz érte, egy nép, egy nemzet, csak akkor lehet erős, ha Isten áldásában bíz és hisz!

Ezekkel a gondolatokkal köszöntötte **Tóth Zoltán Csaba** helyi lelkész a Zselykre érkezett vendégeket.

Az ünnepség istentisztelettel kezdődött, ahol az igehirdetés szolgálatát **Nt. Fehér Attila** főtanácsos, esperes végezte és a felolvasott alapige **Zsolt 33, 12. „Boldog az a nemzet, amelynek Istene az Úr, az a nép,**

amelyet örökségül választott.” kapcsán elmondta: *„Igazán boldog csak akkor lehet egy nép, ha nem a politikai vezetés korrektségében vagy társadalmi trendekben bíz, ha nem gazdasági vagy személyes, önző érdekek irányítják, hanem egyetlen Istene az Úr és Ő vezeti. (...) Az örökséghez nemcsak a szellemi, kulturális, népi értékek tartoznak, hanem a vallásos-felekezeti öntudat, a krisztusi örökség és keresztyén hagyomány is.”*

Szabados János, a zselyki egyházközség felügyelője baráti szavakkal és verssel üdvözölte a vendégeket.

A templomban köszöntötték és megosztották ünnepi gondolataikat:

Magyarország Kolozsvári Főkonzulátusa részéről **Simon István Előd** konzul, **Simon László**, Fejér megye főispánja, Lajoskomárom nagyközség képviselőjében **Pirtyák Zsolt** polgármester, Beszterce-Naszód megye és az RMDSZ Beszterce-Naszód megyei szervezeteinek képviselőjében **Décsei Attila** alprefektus, megyei elnök, **Horea Petrut** Sajónagyfalu polgármestere, valamint **Máthé Attila**, Beszterce városi tanácsos.

A templomi ünnepséget követően emléktábla avatásra került sor, amikor lelepleztük az országzászlóra felhelyezett, **„Lajoskomárom Zselyk 10 éves testvértelepülési kapcsolatát”** megpecsételő emléktáblákat. Beszédében **Pirtyák Zsolt** Lajoskomárom polgármestere visszatekintett az elmúlt tíz

esztendő együtt eltöltött pillantaira, eseményeire, valamint kiemelte a jövőbe néző közös tervek fontosságát. Méltatta ezen momentum jelentőségét és hangsúlyozta a határon átvélő baráti kapcsolat értékét és egyre erősödő voltát. **Borsos Károly László** ny. tanító, a Pro Zselyk Egyesület egykori elnöke ismertette a táblák elhelyezésének körülményeit és reménységét fejezte ki, hogy a kialakult élő kapcsolat az együttműködésre és kölcsönös testvéri viszonyra épül. A templomdombon négy fenyőcsemét ültettünk, mintegy kiemelve az összetartozás és barátság érzését: egyet a Magyar Köztársaság képviselőjében **Simon István Előd** konzul és **Pirtyák Zsolt** polgármester, egyet a Zselyki Fűvészeknek, egyet a Zselyki Evangélikus Luthéranus Egyházközség és egyet a Pro Zselyk Egyesület.

A kulturális műsor keretében fellépett a Zselyki Hagyományörző Néptáncsoport fiatal és idősebb táncos csapata, valamint **Borsos Károly László** ismertette a Pro Zselyk Egyesület 20 éves tevékenységét.

Az est utcabállal és tábortúzzal zárult. Köszönet támogatóinknak, akik erkölcsileg és anyagilag támogatták rendezvényünket, az RMDSZ-nek és a Communitas Alapítványnak, hogy folyamatosan támogatják programunkat!

Toth Zoltán Csaba,
evangélikus lelkész,

Zselyk, Beszterce-Naszód megye

Elhunyt Szabó Csaba újságíró a kolozsvári „Világhírnév” és a „Fehér Holló” kiadók szellemi atyja

Szabó Csaba 1965-ben született Kolozsváron, majd a Brassai Sámuel Ipari Líceumban érettségizett 1983-ban; 1986-ban elkezdett lírai hangvetélű riportokat közölni az „Igazságban”, és beiratkozott a „Babeş-Bolyai” Tudományegyetemre, ahol 1991-ben biológia–mezőgazdaság szakon szerzett oklevelet. Ezt követően Jegenyén tanároskodott, közben a környék növényvilágát kutatta. 1993-ban került a „Szabadság” napilaphoz, ahol 2005-ig tevékenykedett szerkesztőként, ő indította el 1996-ban a „Bonifác” ifjúsági mellékletet, amelyért MÚRE-díjban részesült. Kiemelten foglalkoztatta a vidék, a megmaradásért küzdő szórványmagyarság élete, mindennapja, sorsa. Közben 1999-től külső munkatársként bedolgozott a Kolozsvári Televízió Kisebbségi szerkesztőségének, amelynek aztán 2005-től 2020-ig belső munkatársa

volt. Szeben megyében Bólyáról, Vizaknáról, Oláhújfaluról, Nagyszebenről és Pócselkéről készített Tv-riportot. Tévészként is a terepmunka, a szórvány érdekelte, az lett a szíve csücske. „Limes” című sorozatával hosszú éveken át járta Erdély különböző tájait, sajátos, nemegyszer bohém stílusa összetéveszthetetlen. Riportjai mind az írott, mind az audiovizuális sajtóban egyedien színesek, figyelemfelkeltők.

„Ritka ember volt, olyan ritka, mint a fehér holló. Olyan, akinek mindig volt egy jó szava, akitől tanulni lehetett, aki mindig tenni akart, segíteni, aki mindig nyüzsgött. Felsorolni is nehéz tevékenységeinek sorát, s azután sem tudott megállni, hogy a szíve több ízben jelezte: ideje lenne lassítani. De nem tudott kisebb lánggal égni. Lelkesedése, merész, olykor már-már „őrült” ötletei, szókimondása miatt persze nem min-

denkinek volt a kedvence, pedig csupán a nemzetszeretete, közösségnevelő munkája

Szabó Csaba a vizaknai csatáról készült riportján.

Háttérben, a **Petőfi Sándor emléktábla** látható a házfalon.

vezérelte. A szórványmagyarság megmaradása miatti aggodás, a könyvek szeretete, a román-magyar együttélés jobbá tétele. Ötleteit nem mindig értettük. Most pedig azt nem értjük, miért kellett ilyen korán, 56 évesen, ilyen érthetetlen körülmények között távozzon közülünk. Csaba, hiányozni fogsz!” – írja a kolozsvári „Szabadság Újság”-ban Balázs Bence.

Néhány hónapja telefonon felkerestem, akkor még Tanzániába készült, Teleki Sámuel nyomain járt volna. Most már együtt járnak az örök vadászmezőkön.

Akkor még nem tudhattam, hogy a kolozsvári kórház intenzív osztályán kezelik majd, ahová korona-virus fertőzéssel utalták be. 2021 május 20-án adta át lelkét Teremtőjének. Emléke legyen áldott.

Keresztes Kálmán /MÚRE-tag/

BARDI AUTO Autóalkatrészek

Kapcsolat: 0269.233.299 (Fix)
0749.140.544 (Mobil)
0749.140.543 (Mobil)

HÍD - SZEBENI MAGYAR EGYESÜLET
MAGYAR KULTURÁLIS KÖZPONT
ASOCIAȚIA MAGHIARĂ DIN SIBIU HÍD
CENTRUL CULTURAL MAGHIAR

A K & M német és angol nyelv oktatására szakosodott cég

dr. Boitor Kinga (német nyelv) egyetemi tanár és
dr. Erzsé Melinda (angol nyelv) egyetemi tanár
vezetése alatt nyelvtanulási kurzusokat szervez
haladóknak és kezdőknek egyaránt a Sörház utca
2. szám, illetve a Mészáros utca 11. szám székhelyen.

Kompetenciaszintek **A1, A2, B1 és B2**,
illetve felkészítés

Sprachdiplom DSD, Goethe, ÖSD,
Test DaF, DSH szintekre.

Érdeklődni lehet:

telefon: 0746301837, 0723322989,

németnyelv-kurzus;

telefon: 0745439981 angolnyelv-kurzus

e-mail: germana@k-m.ro

vagy engleza@k-m.ro

**NAGYSZEBENI POLGÁRI MAGYAR
MŰVELŐDÉSI EGYESÜLET**

**ASOCIAȚIA CETĂȚENEASCĂ DE
CULTURĂ MAGHIARĂ SIBIU**

**BÜRGERLICHER UNGARISCHER
KULTURVERBAND HERMANNSTADT**

A 2020–2021-es tanévben az Octavian Goga főgimnáziumban beindult az V. osztály a magyar tagozaton. Jelentkezőket várunk a város központjában levő szép,

jó nevű iskola magyar tagozatának I–IV., illetve VI–VIII. osztályába. A 2020-ban a XII. osztály magyar tagozatának természetismereti profilon végzett diákjai sikeresen érettségiztek 2020-ban. A 2020–2021-es tanévben a kolozsvári, marosvásárhelyi és nagyszebeni egyetemeken fognak tanulni.

Cím: Nagyszeben,
Mitropoliei utca 34.
szám.

550070 SIBIU - str. Vancei 1B; tel./fax: +40 745 325070;
e-mail: office@grafiksibiu.ro; web: www.grafiksibiu.ro

Piața Mare nr. 11, Iroda telefonszám: 0733726877

E-mail-cím: szeben.rmdsz@gmail.com

www.szebenirmdsz.ro

Iroda nyitvatartás: Kedd 14-17, Szerda 14-17, Csütörtök 14-17

Kapcsolattartó személy: Réthy Magdolna-Brigitta (kabinetvezető)

*Mindenki,
mindenhol
a „Nagyszeben
és vidéke” olvasója.*

*NAGY-
KÜKÜLLŐ
közéleti havilap*

*Olvassa
a Medgyesen megjelenő
Nagy-Küküllő közéleti és
kulturális havilapot!*

Repüljön magasan Nagyszebenből!
Bukarest és Temesvár után Nagyszeben Románia harmadik legnagyobb reptere, ahonnan Európa összes nagy városába repülhet. Részletek a Nagyszeben Nemzetközi reptér oldalán.

R. A. AEROPORTUL INTERNAȚIONAL SIBIU
Șos. Alba-Iulia Nr. 73, 550052 Sibiu, ROMÂNIA

Telefon: 0269 253 135, 0269 253 984

Fax: 0269 253 131

A székházuk a nyíllal megjelölt épületben van.
A főnök Bajka Loránt.

iT task
SERVICE CALCULATOR - SIBIU

Műszaki szerkesztés és kiadás:
CORVIN KIADÓ Kft., Déva
Készült a dévai
GRAPHO TIPEX nyomdában

**NAGYSZEBEN
ÉS VIDÉKE**

Szerkesztőség:

Horváth Csaba – Kiskapus
Ferencz Tünde – Vizakna
Orth István – Nagyszeben
Ráduly János – Nagyszeben,
adatkezelés

Szerkesztőség címe:
550163 SIBIU
Nagyszebeni Magyar Ház
P-ța Mare, nr. 11.
www.nagyszeben-1902.ro

Kapcsolat:
Kereszt Kálmán
ker.sib.ro@gmail.com
Tel.: 0040.745.678.563